

PTERANDRUS ROSA (KARSCH)

Szkodnik podlegający obowiązkowi zwalczania

Samica *Pterandrus rosa* składająca jaja

(fot. http://www.agriculture-biodiversite-oi.org/var/ez_site/storage/images/media/images/biophyto/contexte-et-diagnostic/la-ceratitis-rosa-fait-partie-des-3-mouches-des-fruits-qui-piquent-les-mangues-a-la-reunion/56082-1-fre-FR/La-Ceratitis-Rosa-fait-partie-des-3-mouches-des-fruits-qui-piquent-les-mangues-a-La-Reunion_full.jpg).

Larwy *Pterandrus rosa* żerujące w owocu mandarynki (fot. Nr APH4KD, [www. alamy.com](http://www.alamy.com))

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Szkodnik pochodzi z Afryki, gdzie stwierdzano jego obecność w Kenii, Malawi, Mozambiku, RPA i Tanzanii.

Pterandrus rosa jest muchówką z rodziny nasionnicowatych (Tephritidae). Larwy są beznogie, o ciele zwężającym się ku przodowi, długości 8-10 mm, białe lub żółte. Poczwarzka typu wolnego, przyjmuje postać ciemnoczerwonej bobówki.

Dorosłe muchówki mają długość 4-6 mm. Ciało generalnie jest barwy brązowej posiada parę przezroczystych skrzydeł z ciemnymi pasami. Wierzch tułowia pokryty czarno-białym wzorem, odwłok z poprzecznym paskowaniem. Identyfikacja szkodnika do gatunku możliwa jest na podstawie analizy cech morfologicznych owadów dorosłych. *P. rosa* jest morfologicznie podobna do owocanki południówki (*Ceratitis capitata*), która występuje w Europie i była przechwytywana w owocach cytrusowych importowanych do Polski.

Rośliny żywicielskie

Szkodnik jest polifagiem. Głównym jego żywicielem są cytrusy (*Citrus* spp.). Do żywicieli zalicza się także inne drzewa owocowe, zarówno rosnące w strefie klimatu ciepłego, wliczając w to awokado (*Persea americana*), gujawę (*Psidium guajava*), mango (*Mangifera indica*) i papaję (*Carica papaya*), jak i te, które uprawia się w strefie klimatu umiarkowanego (np. gruszę (*Pyrus* spp.), jabłoń (*Malus* spp.), brzoskwinię (*Prunus persica*), morelę (*Prunus armeniaca*) i pigwę (*Cydonia oblonga*), a ponadto winorośl (*Vitis vinifera*), pomidor (*Solanum lycopersicum*) oraz różne rośliny dziko rosnące.

Objawy występowania i szkodliwość

Jaja składane są przez samice pod skórką owoców roślin żywicielskich. Miejsca składania jaj widoczne są w postaci niewielkich (średnica

ok. 0,5 mm), jasnych plamek na powierzchni skórki owoców. Larwy rozwijają się w miąższu owoców. Porażone owoce stają się miękkie, a do uszkodzonego miąższu przenikają mikroorganizmy doprowadzając do jego czernienia i rozkładu gnilnego. Larwy przepoczwarczają się w podłożu, przy roślinie żywicielskiej. Natomiast przepoczwarczenie larw w przewożonych owocach odbywa się zwykle w materiale opakowaniowym towarzyszącym owocom (skrzynki, kartony, itp.).

Jako gatunek polifagiczny, *P. rosa* zalicza się do gospodarczo ważnych szkodników drzew owocowych w Afryce, zwłaszcza cytrusów.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Dorosłe muchówki mogą przelatywać na niewielkie odległości. Na większe odległości szkodnik może rozprzestrzeniać się wraz z owocami oraz materiałem szkółkarskim roślin żywicielskich.

Zwalczanie

Usuwa się i niszczy porażone owoce, a nawet całe drzewa. W celu ograniczenia liczebności owadów dorosłych stosuje się opryski insektycydami. Stosowanie pułapek feromonowych pozwala na monitoring występowania szkodnika oraz ograniczenie jego liczebności. Do odławiania *P. rosa* można stosować pułapki feromonowe stosowane w monitoringu *Ceratitis capitata*.

Wymagania fitosanitarne

W Polsce *Pterandrus rosa* podlega obowiązkowi zwalczania, jako jeden z gatunków nasionnicowatych (*Tephritidae*) nieeuropejskich.